

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 6P/74/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7622201607
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Kuruc
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2022:7622201607.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Tomáš Kuruc, v právnej veci maloletých detí: T. Y., L.. XX.XX.XXXX, J. Y., L.. XX.XX.XXXX a E. Y., L.. XX.XX.XXXX, všetky bytom N.L. XXX/XX, L., zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny D.D. L. E., detí rodičov: matka B. Y., L.. XX.XX.XXXX, J. L., N. XXX/XX a otec W. Y., L.. XX.XX.XXXX, J. L., N. XXX/XX, t. č. na neznámom mieste za účasti navrhovateľa S. K., L.. XX.XX.XXXX, J. N. XXX/XX, L. v konaní o návrhu na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Z v e r u j ú s a mal. T. Y., L.. X.X.XXXX, mal. J. Y., L.. XX.X.XXXX a mal. E. Y., L.. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti S. K.T., L.. XX.X.XXXX, ktorý je oprávnený a povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloletých v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia, má právo maloletých zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd u r č u j e výživné na maloletého T. Y., L.. X.X.XXXX, J. Y., L.. XX.X.XXXX a E. Y., L.. XX.XX.XXXX zo strany matky B. Y., L.. XX.X.XXXX a otca W. Y.P., L.. XX.X.XXXX na každé z týchto detí tak, že každý z rodičov sa zaväzuje prispievať na výživu mal. detí mesačne minimálnym zákonným výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, ktoré sú povinní rodičia platiť podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine do rúk Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny D. L. E. vždy do 20. dňa v mesiaci vopred od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 31.3.2022 bol Okresnému súdu Spišská Nová Ves doručený návrh S. K.Ň., L.. XX.XX.XXXX (ďalej len navrhovateľ), ktorým sa domáhal, aby maloleté deti T. Y., J. Y. a E. Y. boli súdom zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa, ktorý bude povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, bude mať právo deti zastupovať, spravovať ich majetok iba v bežných veciach. Zároveň súd zaviazal rodičov mal. detí prispievať na ich výživu a to mesačne vo výške po 30% zo sumy životného minima na každé nezaopatrené nepľnoleté dieťa, ktoré budú rodičia povinní uhrádzať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny D. L. E..

2. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že jeho manželke J. K., L.. XX.XX.XXXX boli rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 3P/333/2019 zo dňa 04.05.2020 zverené mal. deti do náhradnej osobnej starostlivosti. Jeho manželka bola sestra matky maloletých detí, ktorá však dňa XX.XX.XXXX náhle zomrela. Odvtedy starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje navrhovateľ, s ktorým mal. deti žijú v spoločnej domácnosti. Deti sú už vo veku, kedy sú nápomocné v domácnosti. Navrhovateľ je invalidný dôchodca. Mal. T. má ukončenú povinnú školskú dochádzku. Mal. J. a E. navštevujú Základnú školu s materskou školou v L.. Navrhovateľ uviedol, že matka mal. detí nemá vlastné bývanie,

prebývala u svojho druha, ktorý je v súčasnosti vo výkone trestu. V súčasnej dobe ju z tohto dôvodu prichýlili, nakoľko nemala kde bývať, avšak odmieta prevziať maloleté deti do svojej starostlivosti. Otec mal. detí žije dlhodobo v Anglicku a s deťmi sa vôbec nekontaktuje. Maloleté deti tak v súčasnej dobe nemajú žiadneho zákonného zástupcu a súčasne ostali bez akéhokoľvek príjmu.

3. Navrhovateľ k návrhu pripojil úmrtný list manželky neb. J. K., podľa ktorého zomrela dňa XX.XX.XXXX a rodné listy maloletých detí T. Y., L.. XX.XX.XXXX, J. Y., L.. XX.XX.XXXX a E. Y., L.. XX.XX.XXXX, z ktorých vyplýva, že ich matkou je B. Y., L.. XX.XX.XXXX a otcom W. Y., L.. XX.XX.XXXX. Súčasťou návrhu bolo aj potvrdenie od všeobecného lekára pre dospelých MUDr. I. J. zo dňa 25.3.2022, z ktorého vyplývalo, že navrhovateľ je spôsobilý prevziať školopovinné deti do náhradnej osobnej starostlivosti.

4. Súd uznesením č. k. 6P/74/2022-16 zo dňa 4.4.2022 rozhodol o návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol súčasťou návrhu vo veci samej a zveril maloleté deti do jeho dočasnej náhradnej osobnej starostlivosti, a to až do právoplatného skončenia konania o návrhu na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti vedeného na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 6P/74/2022. Zároveň tým istým uznesením ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny D. L. E. za kolízneho opatrovníka pre maloleté deti na zastupovanie v tomto konaní.

5. Zo správy od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny D. L. E., pracovisko N. zo dňa 23.8.2022 vyplynulo, že rodičia maloletých detí, B. Y., L.. XX.X.XXXX a W. Y., L.. XX.X.XXXX nie sú evidovanými uchádzačmi o zamestnanie na predmetnom úrade, nie sú príjemcami pomoci v hmotnej núdzi a nepoberajú žiadne štátne sociálne ani peňažné príspevky.

6. Z obsahu správy kolízneho opatrovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny D.Š. L. E. zo dňa 5.9.2022 súd zistil, že mal. deti Y. boli uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves č. 6P/74/2022 zo dňa 4.4.2022 neodkladným opatrením dočasne zverené do náhradnej osobnej starostlivosti p. S. K., L.. XX.X.XXXX, L., N. XXX/XX, ktorý mal. deťom doposiaľ zabezpečuje primeranú starostlivosť. Dôvodom tohto zverenia bola skutočnosť, že mal. deti ostali po smrti tety, neb. J. K., v starostlivosti a domácnosti jej manžela p. S. K.. Na základe vykonaného sociálneho zisťovania nedošlo od poslednej podanej správy zo dňa 4.4.2022 vo veci vydania neodkladného opatrenia v rodine k podstatným zmenám. Maloleté deti sa stále nachádzajú v starostlivosti a domácnosti p. S. K.Á., ktorý sa im snaží aj za pomoci najbližšej rodiny zabezpečovať potrebnú starostlivosť. Možno konštatovať, že súrodenci majú v náhradnej rodine vytvorené primerané podmienky pre svoj zdravý rast a vývin a sú vžití do fungovania rodiny. Mal. T. má ukončenú povinnú školskú dochádzku, v štúdiu ďalej nepokračuje. Privyrába si príležitostnými brigádami. Niekedy prebýva u svojej priateľky, ktorá býva v blízkosti a s ktorou, podľa jeho vyjadrenia, plánuje budúcnosť. P. K. je nápomocný, čo sa týka prípravy dreva a rôznych prác okolo domu. Mal. J. je žiačkou 8.ročníka a E. je žiačkou 4.ročníka Základnej školy s materskou školou v L.. Obe dievčatá si v predchádzajúcom školskom roku riadne plnili povinnú školskú dochádzku a zo školy neboli hlásené žiadne výchovné problémy. Dievčatá pri rozhovore spoločne vyjadrovali presvedčenie ostať u uja, kde sa dobre cítia a sú zvyknuté, inú alternatívu neprípúšťajú. V súvislosti so začiatkom školského roka už mali dievčatá zabezpečené nové sezónne oblečenie, obuv a potrebné veci do školy, čomu sa veľmi tešili. Deti si uvedomujú, že matka im nedokáže zabezpečiť a vytvoriť také podmienky, kde by mohli ako rodina fungovať. Poukazujú aj na to, že s druhom matky, ktorý je toho času vo výkone trestu, nemajú dobrý vzťah, odmietajú ho pre jeho správanie a nadmerné užívanie alkoholu. P. S. K. je invalidný dôchodca a naďalej prejavuje záujem sa o deti starať. V poslednom období mal isté zdravotné problémy, toho času je však jeho zdravotný stav v poriadku. Aktuálne potvrdenie od obvodného lekára o schopnosti sa o deti postarať predloží na pojednávaní. Matka nemá doposiaľ vytvorené podmienky na bývanie, donedávna prebývala v rodine svojho druha, ktorý je vo výkone trestu odňatia slobody, avšak odtiaľ ju vyhodili. Aktuálne ju prichýlil p. K., nakoľko nemala vôbec kam ísť a prespávala vonku. V súčasnej dobe je bez akéhokoľvek príjmu, je odkázaná na pomoc druhých. Matka sa k svojej celkovej sociálnej situácii stavia pasívne, na tento spôsob života si zvykla. Na jednej strane poukazuje na to, že chce riešiť svoju nepriaznivú situáciu, na strane druhej doposiaľ nič nepodnikla a spolieha sa len na pomoc blízkych príbuzných a nato, že prepustia druha z výkonu trestu a opäť pôjde k nemu. Otec žije dlhodobo v zahraničí, na základe informácií od príbuzných býva na adrese: D. XX, C. O., K. XXXDA, E. J.. S deťmi ani rodinou nie je v žiadnom kontakte. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam, rešpektujúc názor maloletých detí, ktoré sú už vo veku, kedy už samé dokážu vyjadriť svoj názor, kolízny opatrovník odporučil, aby súd zveril mal. deti Y., T., J. a E. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa, nakoľko je to v ich záujme. Zároveň navrhol, aby súd určil výživné na mal. deti zo strany rodičov vo výške 30

% zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa, ktoré sú rodičia povinní platiť na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny D. L. E..

7. Zo správy Obce L. o povesti zo dňa 23.9.2022 vyplynulo, že navrhovateľ S. Y., L.. XX.X.XXXX žije v dvojizbovom obecnom nájomnom byte na adrese L., N. XXX, kde je zavedená elektrina aj voda. V čase šetrenia bolo v byte upratané. Byt je zariadený starším nábytkom, je vykurovaný pecou na tuhé palivo. Okrem navrhovateľa žijú v byte tri maloleté deti jeho švagrinej pani B. Y., L.. XX.X.XXXX a to mal. T. Y., L.. X.X.XXXX, mal. J. Y., L.. XX.X.XXXX a mal. E. Y.Á., L.. XX.XX.XXXX, o ktorých zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti požiadal. Predtým boli deti zverené do starostlivosti jeho nebohej manželky J. K. a sú na neho zvyknuté. Okrem uvedených osôb v predmetnom byte žije ešte dcéra navrhovateľa s jej druhom a dvoma mal. deťmi. Zo správy ďalej vyplývalo, že mal. T. už školu nenavštevuje, má priateľku, u ktorej sa občas zdržiava. Maloletá J. S. E. navštevujú Základnú školu a nemajú neospravedlnenú dochádzku. Príjmom navrhovateľa je invalidný a vdovský dôchodok spolu vo výške 311 eur, príspevok pri zverení detí do starostlivosti ako aj prídavky na dva mal. deti spolu vo výške 513 eur. Navrhovateľ sa o deti riadne stará, tieto majú dostatok oblečenia a jedla. So zverením navrhovateľ súhlasí a súhlas vyjadrila aj matka maloletých detí.

8. Otcovi maloletých detí boli všetky písomnosti v konaní doručené postupom podľa ustanovenia § 116 Civilného sporového poriadku.

9. Súd vo veci nariadil pojednávanie a to na deň 8.12.2022. Pojednávalo sa za prítomnosti kolízneho opatrovníka. Otec mal. detí sa pojednávania nezúčastnil, nakoľko sa toho času zdržiava na neznámom mieste. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, pripojenými spismi Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 3P/333/2019, sp. zn. 15P/293/2015, vylúchom navrhovateľa a matky mal. detí.

10. Navrhovateľ trval na podanom návrhu v celom rozsahu, matka mal. detí súhlasila s návrhom a kolízny opatrovník zotrval na záveroch správy, ktorá bola súdu zaslaná dňa 5.9.2022 a teda, aby bolo návrhu vyhovené.

11. V rámci svojej účastníckej výpovede navrhovateľ uviedol, že starostlivosť o mal. deti zabezpečuje od kedy zomrela manželka, teda od marca 2022. O otcovi mal. detí nemá žiadne informácie, matka ani otec mal. detí na výživu neprispievajú. Navrhovateľ je invalidný dôchodca s príjmom 311 eur. Na mal. J. a E. dostáva 550 eur. Bývajú v prenajatom 3- izbovom byte, deti ho počúvajú, mal. E. a J. chodia do školy, pomáha im s učením a T. chodí na fušky. Následne bola vypočutá matka mal. detí, ktorá na otázku súdu, aby uviedla, z akého dôvodu sa nestará o deti udala, že spočiatku sa o deti starala ale neposlúchali ju a nemá zabezpečené podmienky na bývanie. Býva u druhu, ktorý je v base. Súhlasila však s návrhom na zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa. Kolízny opatrovník mal za to, že zverenie mal. detí do náhradnej starostlivosti navrhovateľa je v ich záujme a v ich prospech. Uviedol, že matka svoju sociálnu situáciu chcela riešiť, ale nenastala žiadna pozitívna zmena na jej strane, táto nemá vytvorené stabilné zázemie v prevýchove svojich mal. detí a otec mal. detí je bez akékoľvek kontaktu s nimi. Na druhej strane navrhovateľ prevzal spontánne starostlivosť o deti a riadne zabezpečuje ich potreby. Deti sú vžití s domácnosťou, sú tam spokojné, preto kolízny opatrovník odporučil zveriť deti do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa a rodičov zaviazat' minimálnym zákonným výživným, ktoré budú poukazovať na účet úradu práce sociálnych vecí a rodiny D. L. E..

12. Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves, č. k. 3P/333/2019-38 zo dňa 04.05.2020 boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti ich tety - J. K., L.. XX.XX.XXXX a rodičom mal. detí bola určená povinnosť uhrádzať výživné na každé z mal. detí vo výške 30 % zo sumy životného minima na účet Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny D. L. E..

13. Podľa § 47 ods. 1 písm. e) zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“) náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

14. Podľa § 47 ods. 2 zákona o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

15. Podľa § 47 ods. 5 zákona o rodine, ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

16. Podľa § 45 ods. 1 zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

17. Podľa § 45 ods. 2 zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

18. Podľa § 45 ods. 3 zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

19. Podľa § 45 ods. 4 zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

20. Podľa § 45 ods. 7 zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

21. Podľa § 45 ods. 8 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

22. Podľa § 45 ods. 9 zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

23. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

24. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

25. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.).

26. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

27. Podľa § 62 ods.5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

28. Podľa § 62 ods. 6 Zákona o rodine, ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

29. V čase vyhlásenia tohto rozsudku tak suma minimálneho zákonného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa predstavuje čiastku 32,10 eur na jedno nepľnoleté nezaopatrené dieťa.

30. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

31. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

32. Podľa článku 4 Základných princípov zákona č. 161/2015 Z. z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

33. Podľa § 111 CMP ,v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje aj o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, výžive maloletého a o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

34. Podľa § 120 ods. 1 CMP, súd rozhoduje rozsudkom vo veciach podľa § 111 písm. b) až d), h) a i), inak rozhoduje vo veci samej uznesením.

35. Podľa § 232 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z.z. , Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

36. Súd môže maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. V záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerance a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby bol jeho majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov a musí vychádzať zo starostlivého a spoľahlivého objasnenie tých okolností, ktoré svedčia pre záver, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zabezpečiť riadnu výchovu dieťaťa. Dôvody, pre ktoré je v záujme maloletého dieťaťa jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, môžu mať objektívny, ako aj subjektívny charakter. Pôjde jednak o prípady, keď rodičia nemôžu zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, napríklad z dôvodu ich neprítomnosti či zlého zdravotného stavu, výrazne nevyhovujúcej sociálnej situácie, ako aj prípady zanedbávania rodičovských práv a povinností, nezájmu rodičov o maloleté dieťa a jeho výchovu. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je inštitútom fakultatívnym, a teda úplne závisí od úvahy súdu, či toto opatrenie považuje za najlepšie a najvhodnejšie pre maloleté dieťa, t.j. či je zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti v záujme maloletého dieťaťa.

37. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania a po ich zhodnotení dospel k záveru, že návrh navrhovateľa bol podaný dôvodne. Maloleté deti, T. Y., L.. XX.XX.XXXX, J. Y., L.. XX.XX.XXXX S. E. Y., L.. XX.XX.XXXX sú dlhodobo v starostlivosti navrhovateľa, ktorý sa o nich sám osobne stará po smrti jeho manželky, ktorej boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves, č. k. 3P/333/2019-38 zo dňa 04.05.2020. Navrhovateľ im zabezpečuje základné životné potreby a v jeho starostlivosti neboli zistené žiadne okolnosti, ktoré by mohli negatívne vplyvať na zdravý vývoj maloletých. Práve naopak je to výlučne navrhovateľ, ktorý bohužiaľ namiesto matky a otca maloletých detí poskytuje maloletým deťom riadnu výchovu a celkovú starostlivosť. Doposiaľ nebolo kolíznemu opatrovníkovi a ani z iných inštitúcií signalizované zanedbávanie starostlivosti o mal. deti zo strany navrhovateľa. Matka o maloletých neprejavuje záujem, odmieta ich prevziať do svojej starostlivosti, je nezamestnaná, nemá vytvorené podmienky na bývanie a celkovo sa k vzniknutej situácii stavia pasívne. Otec maloletých detí žije dlhodobo v S., s deťmi sa vôbec nekontaktuje a neprispieva na ich výživu. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že je v záujme a na prospech maloletých, aby boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, a preto súd prvým výrokom maloletých zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa s vymedzením práv a povinností v súvislosti so starostlivosťou o maloleté deti.

38. Keďže súd zveril maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa, postupom uvedeným v § 45 ods. 8 Zákona o rodine určil matke a otcovi maloletých detí rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uložil povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti detí, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

39. Na základe zistených majetkových pomerov matky, z ktorých vyplýva, že matka maloletých detí je nezamestnaná, nepoberá žiadne štátne sociálne dávky ani peňažné príspevky a z nezistených majetkových pomerov otca, ktorý taktiež nepoberá žiadne štátne sociálne dávky ani peňažné príspevky, súd druhým výrokom ustálil rozsah vyživovacej povinnosti matky a otca vo výške 30% zo sumy životného minima na neplnoleté, nezaopatrené dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine.

40. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

41. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

42. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

43. O náhrade trov účastníkov konania súd vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s § 57 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach . (§ 362 ods. 1 CSP).

Proti výroku, ktorým bola schválená dohoda rodičov o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu nie sú rodičia oprávnení podať odvolanie (§ 122 Civilného mimosporového poriadku).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP) .

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. . (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.